

2016

LV. ŠP (27.–29. 5.)

Pod standardním podtitulem „celostátní přehlídka experimentujícího divadla“ se hrálo především v DPČ, ale také v Divadle Fráni Šrámka a sálech Centra kultury. Na programu bylo dvanáct představení – programová rada navrhla i dva náhradníky, Nabalkoně Olomouc s inscenací *Koexistence* a Statické divadlo Ondřeje a Jakuba z Frýdku-Místku s hrou *Zánicky*, ale v programu se na ně nedostalo. Podle Vladimíra Hulce byl tento ročník výjimečný. Ve svém přehlídkovém blogu poznamenal, že viděl „dvě linie – divadlo na začátku, které ohledává svou pozici, a na druhé straně hotové soubory, které mají velice rafinovanou, komplexní metodu práce“.

Plzeňský soubor Buddeto! uvedl inscenaci *Přemnohá dobrodružství, jakož i hrdinské skutky rytířů nízkého stolu – útržky eposu* jako vzpomínkovou reflexi na dobu dětství a dospívání. Podobné téma zvolily i dívky ze souboru DĚS Český Krumlov v inscenaci *Nazdar Ančo!*. Novojičinský NJ feat. Uhřík hrál „mírně dadaistickou skicu, resp. stand-up show“ *Třicet osm dva* svého protagonisty Jana Géryka, Valaši v pohybu z Valašského Meziříčí pobavili publikum „poloimprovizovaným a trochu samoúčelným“ představením *Vznikne?* jako sondou do života přestárlé rockové hvězdy. Soubor Šubrd ze ZUŠ Jihlava nabídl své pojetí absurdního divadla v dobře napsané vlastní hře *Štempl*.

Ondřej Pumr a jeho soubor D.R.E.D (Náchodsko/Kladsko/Pražsko) přivezl inscenaci na texty Jana Balabána *Dekalog / Balaba*, tentokrát „s menší dávkou rouhačství, ale jako obvykle s nahotou – avšak jako organickým a konstruktivním prvkem, který byl součástí metafyzické eseje na biblické a balabánovské motivy“. Divadlo Kámen nabídlo opět experimentální divadelní vizi Petra Odo Macháčka *Ztráta obsahu v konfekčním obalu*, navíc s výbornými hereckými výkony Vladimíra Benderského a Zdeňky Brychtové. A překvapením přehlídky bylo vystoupení Reliktů Hmyzu z Prahy – jejich *F.Racek život a dílo* v režii Šimona Stiburka a Adama Pospíšila byl „jevištně a herecky propracovanou kabaretní esejí o vztahu života a umění“. Skvělý ohlas měl i soubor Děvčátko a slečny ZUŠ F. A. Šporka z Jaroměře. Jeho zpracování (s)prostonárodní poezie *Ušubraná* v režii Jarky Holasové a souboru bylo mimořádnou osobní výpovědí dvou půvabných dívek Moniky Němečkové a Káti Prášilové a zároveň jejím rafinovaným loutko-hereckým provedením.

Nestárnoucí soubor Antonín Puchmajer D. S. Praha hrál autobiografickou „operetku“ Jakuba Škorpila *JAKO (škorperetka)* v režii Martina J. Švejdy: herci parodují dokumentární divadlo i sami sebe, Teátr Vaštar Ostružno Nezdice na Šumavě uvedl „loutkovou parafrázi“ *Krvavé svatby*, v níž Lorcova předloha nehrála samozřejmě zásadní roli, soubor Ted' nádech a leť (Pardubice a Praha) představil dokumentární divadelní opus *Slepice není pták, Ukrajina není cizina*, koláž z příběhů a obrazů válečné Ukrajiny, jak ji autenticky zaznamenal a s herci „autenticky“ představil autor a režisér David Zelinka. A jako inspirativní představení zahráli Geisslers Hofcomoedianten z Prahy (a Kuksu) inscenaci podle Giovanniho Battisty Andreiniho *Magdaléna lascivní a kající* v režii Petra Haška.

O představeních se v Divadle Pod čarou debatovalo s porotou ve složení Jan Císař, Vladimír Hulec, Martin Pšenička, Jozef Krasula a František Zborník, pořady uváděl Tomáš Pešek, vyšla programová brožura, do níž k „půlkulatému výročí“ úvahami o smyslu ŠP přispěli mj. Lenka Lázňovská, Jan Císař a Vladimír Hulec. Ostatní informace byly obsahem blogového zpravodajství. Redakce pracovala ve složení Michal Zahálka, Zdeňka Valečková, Lukáš Černý a Vojta Vávra, plakáty a grafika Radek Pokorný.

Po celou sobotu opět probíhal *Šrámkův Písek – Písku*, tradičně tvůrčí dílny pro děti, převážně výtvarné, také taneční workshop. Divadelní společnost Koňmo uvedla *Vyprávění starého vlka aneb pravda o Karkulce*, Divadlo pruhované panenky pohádku *O třech neposlušných kůzlátkách*, hrála písecká experimentálně-folková skupina Třetí sloka, k vidění byl *Parkur*, akční exhibice skoků a salt písecké skupiny Family Of Move, Divadlo Víti Marčíka hrálo *Robinzona Crusoa*. Mladý „dramaticko-improvizační“ projekt party kamarádů, „kteří se nestydí ztrapnit se před publikem“, hrál představení *Kámo, nahod'*, blues-rock'n'rollová kapela z Radobytců u Písku uvedla koncert *Rusty Strings* a odpoledne obohatily dobové atrakce pro malé a velké *Al Rašid*...

Slyšel jsem na jedné letošní krajské přehlídce, že festival Šrámkův Písek je v systému celostátních přehlídek amatérského divadla u nás zbytný, nadbytečný. Jezdí tam soubory, které nevzali nikam jinam, říkal onen člověk. Překvapilo mne to, neboť jsem vždy považoval – a stále považuju – Šrámkův Písek a divadelní směry, které reprezentuje, za nezpochybnitelné, a tvůrce, které hostí, a diváky, kteří jej navštěvují, za sevřenou, jasně vymezenou, vyhraněnou názorovou komunitu, s jinými festivaly nekompatibilní. Jak to tedy je? [...] Ono se to totiž strašně špatně přesně definuje. Proč třeba Divadlo Kámen není na činoherní přehlídce? Anebo DS Puchmajer? Jistě – pokud bychom hleděli na formu – by tam být mohly. Ale co by si řekly s inscenátory klasických textů, kteří dbají na formu a tvar, a inscenace je pro ně především „výrobek“, o který pečují a snaží se, aby byl co nejlepší. Nic proti tomu, i to je velmi významný směr divadla. Ale Kamenům, Puchmajerům, Dred'ákům, Ted' nádech a leťákům a dalším a dalším, kteří do Písku jezdí a kteří – doufám – budou zde i letos, jde v prvé řadě o něco jiného. O neprobádanou – protože neprobádatelnou – cestu do nitra duše i intelektu, do nitra sebe samých i světa kolem nás. Někdy i do nitra formy či žánru. Šrámkův Písek je jedna z jejich tavicích pecí, již zkoumají své výsledky a mohou je pak dále rozvíjet, roztavovat, přetavovat, hníst či jako zbytný škvár zahazovat. Šrámkův Písek je – a v celé své historii byl – především laboratoří amatérského divadla. A tu žádná – formou či žánrem předurčená – fabrika nenahradí. Nevím, jestli lze a má smysl stále hledat a měnit a zpřesňovat charakteristiky divadla, které by se mělo hlásit a jezdit na Šrámkův Písek. Pokud by to šlo, rozlišil bych tuto přehlídku ne formami divadla, ani bych nezkoumal charakteristiky a věková rozlišení tvůrců, ale nazval bych Šrámkův Písek laboratoří amatérského divadla. Možná to samo o sobě by mohlo stačit pro vymezení účasti a prezentace. Setkání mágů a šarlatánů, platforma aktivistů a básníků. (Hulec, Vladimír. Svaté je divadlo na Šrámkově Písku. Programová brožura ŠP 2016, s. 6–7)